

mun. Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

mun. Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Din „___” ___ 2020

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), Vă expediază, spre soluționare, copia cererii de chemare în judecată împreună cu anexe, copia sesizării privind excepția de neconstituționalitate din data de 18.06.2019, înaintate de către reprezentantul SA „Franzeluța”, avocat Elena Munteanu și încheierea Judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), Olesea Țurcan, din data de 04.12.2019, privind ridicarea excepției de constituționalitate, pe marginea cererii de chemare în judecată declarate de Franzeluța SA împotriva Agenției Achiziții Publice de pe lângă Ministerul Finanțelor, privind contestarea actului administrativ.

Anexă:

1. Copia cererii de chemare în judecată pe 19 file;
2. Copia sesizării privind excepția de neconstituționalitate din 18.06.2019, pe 14 file;
3. Copia Încheierii Judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), Olesea Țurcan, din data de 04.12.2019, pe 3 file.

Judecătorul Judecătoriei Chișinău,
(sediul Rîșcani)

Olesea Țurcan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: **Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzeluța” S.A.**
Administrator **Boris Andros**
IDNO 1002600004030

2. Prenume: --

3. Funcția: --

4. Adresa: Str. Sarmizegetusa 30 MD – 2032 mun. Chișinău

5. Tel./Fax: 022 600 445

6. Numele și prenumele reprezentantului: **Elena Munteanu**

7. Ocupația reprezentantului: **Avocat**

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Obiectul prezentei sesizări îl constituie controlul constituționalității sintagmei „pe o perioadă de 3 ani” din textul art. 25 alin. (1) al Legii nr. 131 din 3.07.2015 privind achizițiile publice (în continuare „Legea privind achizițiile publice”) și din textul pct. 3 și pct. 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 1418 din 28.12.2016 (în continuare „Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici”) precum și pct. 16 și sintagma „după caz” din textul pct. 17 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici.

Textul integral al normelor legale a căror constituționalitate se solicită a fi verificate este:

A. Legea nr. 131 din 3.07.2015 privind achizițiile publice

Articolul 25

„(1) Lista de interdicție a operatorilor economici reprezintă un înscris oficial și este întocmită de către Agenția Achiziții Publice cu scopul de a limita, pe o perioadă de 3 ani, participarea operatorilor economici la procedurile de achiziție publică prevăzute de prezenta lege.

(2) Lista de interdicție a operatorilor economici este întocmită, actualizată și întreținută de către Agenția Achiziții Publice conform Regulamentului aprobat de Guvern.”

Articolul 9 alin. (1)

„(1) Agenția Achiziții Publice este o autoritate administrativă în subordinea Ministerului Finanțelor, constituită în scopul fortificării capacităților autorităților contractante și dezvoltării abilităților mediului de afaceri în domeniul achizițiilor publice, în scopul monitorizării conformității desfășurării procedurilor de achiziții publice, precum și al efectuării analizei sistemului de achiziții publice.”

B. Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1418 din 28.12.2016

Pct. 3

„3. Lista include înscrieri referitor la operatorii economici, persoane fizice și juridice din Republica Moldova și din alte state, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, în scopul limitării acestora, pentru o perioadă de 3 ani, de a participa la procedurile de achiziție publică prevăzute de legislația în vigoare.”

Pct. 15

„15. Termenul pentru care este înscris operatorul economic în Listă este de trei ani. În termenul dat nu se includ perioadele în care acțiunea deciziei de înscriere în Listă a fost suspendată prin act judecătoresc și/sau alt act juridic emis conform legii. În cazul suspendării deciziei Agenției Achiziții Publice de înscriere în listă, la rubrica corespunzătoare, termenul de expirare se înlocuiește cu cuvântul “suspendat”. După înlăturarea temeiului de suspendare, Agenția Achiziții Publice adoptă o decizie prin care modifică data expirării termenului de înscriere în Listă.”

Pct. 16

16. Agenția Achiziții Publice verifică temeinicia demersului privind înscrierea în Listă a operatorului economic și, în termen de 15 zile, adoptă decizia de înscriere sau de neînscrisiere a operatorului economic în Listă.

Pct. 17

„17. În cazul în care se constată lipsa unor documente specificate la pct.12 din prezentul Regulament, Agenția Achiziții Publice solicită informația/documentele lipsă sau suplimentare de la autoritatea contractantă și, după caz, informațiile de clarificare de la operatorul economic și, în termen de 15 zile de la prezentarea informației/documentelor respective, adoptă decizia de înscriere sau de neînscrisiere a operatorului economic în Listă.”

C. Constituția Republicii Moldova

Apreciem că aceste norme legale contravin art. 1, 20 și 26 ale Constituției care au următorul conținut:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori súpreme și sunt garantate.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

1. La data de 16.06.2018 Agenția Achiziții Publice a adoptat Decizia nr.18/18 din 15.06.2018 cu privire la înscrierea S.A. „Franzeļuța” în Lista de interdicție a operatorilor economici.
2. Conform Deciziei nr. 18/18 din 15.06.2018, în urma efectuării controlului ex-post de către Agenția Achiziții Publice, a procedurii de achiziție publică prin licitația deschisă cu privire la achiziționarea produselor alimentare pentru semestrul II al anului 2017, necesare instituțiilor preșcolare din subordinea Direcția Educație, Tineret și Sport Centru, s-a decis înscrierea în Lista de interdicție a agentul economic S.A. „Franzeļuța pentru o perioadă de 3 ani, începând cu 15.06.2018.
3. Decizia este motivată prin faptul că, S.A. „Franzeļuța ar fi prezentat un document fals în cadrul procedurilor de achiziție publică, și anume certificatul nr. B1611985 din 13.06.2017 privind lipsa sau existența restanțelor față de bugetul public național.
4. La data de 06.07.2018 S.A. „Franzeļuța” s-a adresat către Agenția Achiziții Publice cu o cerere prealabilă (nr.93-277) prin care a solicitat anularea deciziei în cauză.
5. Agenția Achiziții Publice a respins cererea prealabilă a S.A. „Franzeļuța”.
6. S.A. „Franzeļuța” a contestat în instanța de judecată de contencios administrativ actele emise de către Agenția Achiziții Publice, iar la moment, litigiul se află pe rolul Judecătoriei Chișinău, Sediul Centru.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Pretinsele încălcări ale articolelor 1 alin. (3), 20 și 26 din Constituție

1. Esența statului de drept (art. 1 al Constituției) este indisolubilă de respectare de către Stat a obligației acestuia prevăzute la art. 20 și 26 ale Constituției de a asigura dreptul fiecărui om de acces liber la justiție și la apărare.

2. În privința normelor legale a căror constituționalitate solicităm a fi verificată, identificăm două probleme majore: prima se referă la faptul că nu este asigurat dreptul la apărare al agentului economic în procedura de includere în lista de interdicție, iar cea de-a doua este limitarea împuternicirilor Agenția Achiziții Publice și ale instanțelor judecătorești doar la aplicarea unei sancțiuni absolut determinate.

3. Conform art. 9 alin. (1) al Legii privind achizițiile publice, Agenția Achiziții Publice este o **autoritate administrativă** în subordinea Ministerului Finanțelor, constituită în scopul fortificării capacităților autorităților contractante și dezvoltării abilităților mediului de afaceri în domeniul achizițiilor publice, în scopul monitorizării conformității desfășurării procedurilor de achiziții publice, precum și al efectuării analizei sistemului de achiziții publice."

4. Ca natură juridică, sancțiunea de „**impunere a interdicției de a participa la procedurile de achiziție publică pentru un termen de 3 ani**” este o sancțiune administrativă.

5. Sancțiunile administrative, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reprezintă o formă de răspundere penală pentru o „**acuzare în materie penală.**”

6. Conceptul de „**acuzare în materie penală**” are o semnificație „autonomă”, independentă de clasificările utilizate de sistemele juridice naționale ale statelor membre (CEDO, *Adolf împotriva Austriei*, nr. 8269/78 din 26.03.1982, § 30),

7. În Hotărârea *Engel și alții împotriva Țărilor de Jos*, nr. 5100/71, 5101/71, 5102/71 din 8.06.1976, §§ 82-33, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cele trei criterii, pentru determinarea aplicării laturii penale a art. 6 din Convenție:

- i. calificarea dreptului intern;
- ii. natura infracțiunii și
- iii. gravitatea pedepsei pe care persoana riscă să o primească.

8. Art. 25 alin. (1) al Legii cu privire la achizițiile publice stabilește că Lista de interdicție a operatorilor economici reprezintă un înscris oficial întocmit de către Agenția Achiziții Publice cu scopul de a limita, pe o perioadă de 3 ani, participarea operatorilor economici la procedurile de achiziție publică.

9. Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, enumeră o multitudine de temeuri pentru care un operator economic poate fi înscris în Listă. Gradul de gravitate al temeiurilor pentru care un operator economic poate fi înscris în Listă, este foarte diferit, după cum urmează:

- 1) neîndeplinirea sau îndeplinirii necorespunzătoare de către operatorul economic a clauzelor contractuale;
- 2) operatorul economic nu își îndeplinește obligațiile contractuale, **livrează bunuri, prestează servicii sau execută lucrări** din proprie inițiativă, **altele decât cele prevăzute în contract**, ori calitatea bunurilor, serviciilor și lucrărilor este mai joasă decât cea stipulată în contract și în documentele privind desfășurarea procedurii de achiziție;
- 3) prezentarea **documentelor false** în cadrul procedurilor de achiziție publică. Pentru aplicarea prezentului punct, survenirea prejudiciului sau afectării activității nu reprezintă o condiție obligatorie;
- 4) există dovezi prezentate de autoritatea contractantă sau de organul de control care demonstrează faptul că operatorii economici au participat la procedura de achiziție **cu oferte trucate**, au participat ca membri ai grupului de întreprinderi dependente la aceeași procedură de achiziție publică cu mai multe oferte **sau au creat o concurență neloială** între participanți."

10. Deși prevăzute într-un context în care se analizează în principiu executarea obligațiilor contractuale, atât „prezentarea documentelor false” cât și „concurența neloială” reprezintă fapte incriminate de Codul Penal al Republicii Moldova la art. 246¹ (concurența neloială), 362 (falsul în acte publice), 335¹ (falsul în documente contabile) și 361 (confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false).

11. Chiar dacă, legislația internă nu califică includerea în lista de interdicție drept o sancțiune penală, unele fapte pentru care urmează a fi aplicată această sancțiune, au un caracter penal. Iar stabilirea unei interdicții de 3 ani de participare la achiziții publice, pentru un agent economic, constituie o pedeapsă a cărei gravitate denotă în mod evident caracterul penal al sancțiunii, deoarece privează agentul economic de posibilitatea participării sale depline în circuitul economic și îi afectează implicit reputația.

12. Prin urmare, includerea unui agent economic în Lista de interdicție, trebuie, cel puțin pentru temeiurile prevăzute la pct. 14, alin. 3) și 4) al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, să fie efectuată cu respectarea garanțiilor prevăzute de art. 6 CEDO atunci când unei persoane (fizice sau juridice) i se aduce o acuzație în materie penală.

13. Cu privire la exercitarea de către Agenția Achiziții Publice a unor funcții jurisdicționale, menționăm că, CEDO a stabilit în jurisprudența sa că, **un organism cu caracter disciplinar sau administrativ poate avea caracteristicile unei „instanțe”** în sensul autonom pe care art. 6 îl conferă acestei noțiuni, chiar dacă nu poartă denumirea de „curte”, „judecătorie” sau „tribunal” în sistemul juridic intern. În jurisprudența Curții, o instanță este descrisă ca atare în ceea ce privește **funcțiile sale judiciare**, și anume de a se pronunța asupra unor aspecte care țin de competența sa în baza normelor de drept și după o procedură efectuată în mod corespunzător. Totodată, acest organism trebuie să îndeplinească o serie de alte cerințe: independență, în special în raport cu puterea executivă; imparțialitate; durata mandatului membrilor săi; garanții oferite de procedură, dintre care unele apar chiar în textul art. 6 § 1 (a se vedea *Belilos împotriva Elveției*, nr. 10328/83 din 29.04.1988, § 64; *Coëme și alții împotriva Belgiei*, nr. 32492/96, 32547/96, 32548/96 din 22.06.2000, § 99; *Richert împotriva Poloniei*, nr. 54809/07 din 25.10.2011, § 43).

14. În cauzele *Oztürk împotriva Germaniei*, nr. 8544-79 din 21.02.1984, § 56 și *A. Menarini Diagnostics S.R.L. împotriva Italiei*, nr. 43509-08 din 27.09.2011, Curtea a statuat că, încredințarea autorității administrative urmărirea penală și sancționarea infracțiunilor

„penale” minore nu este contrară Convenției, cu condiția ca persoana în cauză să poată contesta orice decizie luată împotriva sa în fața unei instanțe care oferă garanțiile art. 6.

15. Procedura de includere în Lista de interdicție prevăzută de Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici nu este una care să asigure un proces echitabil, care să fie guvernat de principiile egalității armelor, contradictorialității procedurii, publicității procesului și respectarea dreptului de a fi prezent la proces sau prezumției nevinovăției.

16. În conformitate cu art. 16 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici, Agenția Achiziții Publice verifică temeinicia demersului privind înscrierea în Listă a operatorului economic și adoptă decizia de înscriere sau de neînscriere a operatorului economic în Listă, fără a exista obligativitatea cel puțin a comunicării acestuia despre acuzația care îi este adusă sau obligativitatea garantării agentului economic al dreptului la apărare. Astfel, deși aplică o sancțiune penală, Agenția Achiziții Publice nu îndeplinește condițiile unei „instanțe” în sensul autonom pe care art. 6 CEDO îl conferă acestei noțiuni.

17. Absența plenitudinii de jurisdicție a acestui organ este relevantă și de imposibilitatea individualizării sancțiunii pentru a respecta principiul individualizării răspunderii și pedepsei.

18. Or, art. 25 alin. (1) al Legii privind achizițiile publice, pct. 3 și pct. 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici stabilesc o singură sancțiune – interdicția de 3 ani de a participa în proceduri de achiziții publice – fără a conferi Agenției Achiziții Publice împuternicirile necesare de a aplica aceasta sancțiune într-un mod proporțional gravității încălcării săvârșite de către agentul economic.

19. Mai grav este că, nici instanța de judecată, la examinarea acțiunii în contencios administrativ înaintată de către agentul economic, nu este în drept să individualizeze sancțiunea, caracterul ei fiind unul absolut determinat, de 3 ani, indiferent de factori importanți ce ar trebui luați în considerație, cum ar fi gravitatea faptei, vinovăția agentului economic sau cuantumul prejudiciului cauzat.

20. Curtea Constituțională din Moldova are o amplă jurisprudență referitoare la posibilitatea individualizării sancțiunii.

Jurisprudența Curții Constituționale din Republica Moldova

21. În Hotărârea Curții Constituționale din 30.01.2018, emisă în baza sesizării nr. 154g/2017 instanța a verificat constituționalitatea unor prevederi din art. 10 pct. 4 din Legea nr. 845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

22. Curtea a declarat contrară Constituției o sancțiune instituită într-o formă absolut determinată, deoarece instanța de judecată nu are posibilitatea individualizării sancțiunii, rolul său fiind redus la o simplă formalitate de validare a actului de constatare:

„58. Curtea reiterează că legiuitorul nu poate reglementa o sancțiune în așa fel, încât să lipsească instanța de judecată de posibilitatea de a individualiza sancțiunea, ținând cont de circumstanțele cazului. În astfel de situație, competențele instanței ar fi limitate, creîndu-se precondiții pentru încălcarea drepturilor constituționale ale subiecților, *inter alia*, a dreptului constituțional la un proces echitabil [...].

59. Prin urmare, Curtea menționează că limitarea rolului instanței de judecată lipsește de substanță garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de articolele 20 din Constituție și 6 din Convenția Europeană.”

23. La 10.05.2016 Curtea Constituțională a pronunțat hotărârea privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 345 alin (2) din Codul contravențional (sesizările nr.26g/2016 și nr.34g/2016).

24. Pentru contravențiile cuprinse la alineatul (2) al acestui articol legiuitorul a stabilit sancțiunea „amendă de 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și persoanei cu funcție de răspundere”.

25. Autorul excepțiilor de neconstituționalitate a pretins că modul de reglementare a sancțiunii din art. 345 alin.(2) din Codul contravențional, care nu permite instanței de judecată să individualizeze sancțiunea la circumstanțele inedite ale cauzei, este contrară articolului 20 din Constituție.

26. Curtea a reținut că individualizarea legislativă a sancțiunii nu este suficientă în atingerea scopului legii contravenționale atât timp cât nu este posibilă realizarea individualizării judiciare.

Curtea a menționat că sistemul pedepselor contravenționale trebuie să fie de natură să permită individualizarea sancțiunilor la circumstanțele faptei. Astfel, la stabilirea sancțiunilor legiuitorul trebuie să ofere judecătorului sau altor autorități investite cu dreptul de aplicare a sancțiunilor contravenționale posibilitatea de a stabili sancțiunea în cadrul unor limite minime și maxime ținând cont de: 1) caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției; 2) de persoana făptuitorului și de 3) circumstanțele atenuante ori agravante.

27. Curtea a subliniat că în absența mecanismelor de individualizare a sancțiunii în cauza concretă, instanța de judecată este lipsită de posibilitatea de a efectua un control judiciar efectiv iar într-un final justițiabilii sunt lipsiți de dreptul la un proces echitabil.

28. În aceste condiții, Curtea a constatat că modul de reglementare a sancțiunii pentru faptele contravenționale cuprinse la articolul 345 alin (2) din Codul contravențional, care nu permite individualizarea sancțiunii, încalcă articolele 1, 20 și 54 din Constituție.

29. O altă Hotărârea relevantă a Curții Constituționale este cea din 4 iulie 2018, emisă în baza sesizării nr. 53g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 260 alin. (4) al Codului fiscal, prin care folosind aceeași linie de argumentare, a fost declarat neconstituțional textul „amendă în mărime de 3 600 lei pentru fiecare factură” din art. 260 alin. (4) din articolul 260 alin. (4) din Codul fiscal.

30. Curtea a menționat că, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a verifica deciziile de aplicare a unor amenzi în cazul faptelor ce aparțin categoriei acuzațiilor în materie penală, instanța trebuie să aibă competența de a supune analizei sub toate aspectele, atât în fapt, cât și în drept, decizia autorității administrative (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, § 59).

31. Curtea a constatat că aplicarea sancțiunii în cazul neprezentării facturii fiscale are loc fără a fi avute în vedere circumstanțele anterioare, concomitente sau subsecvente comiterii ei. O

asemenea abordare încalcă principiul egalității de tratament, pentru că permite aplicarea unor sancțiuni identice în cazul unor situații care sunt diferite în mod obiectiv.

32. În acest context, Curtea a reținut că textul „amendă în mărime de 3 600 lei” din articolul 260 alin. (4) din Codul fiscal, care poziționează instanța de judecată într-o situație de competență nediscreționară în privința cuantumului amenzii și care permite aplicarea ei în același mod pentru situații diferite, este neconstituțional.

33. Prin urmare, doar declararea neconstituțională a normelor indicate, ar asigura respectarea principiilor statului de drept, în special asigurarea accesului liber la justiție și a dreptului la apărare al agenților economici în privința cărora există suspiciuni că ar fi săvârșit încălcări ce îi fac pasibili să fie incluși în Lista de interdicție a agenților economici.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

1. Exercițarea controlului constituționalității textul art. 25 alin. (1) al Legii nr. 131 din 3.07.2015 privind achizițiile publice și din textul pct. 3 și pct. 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 1418 din 28.12.2016 ce conține sintagma:

„pe o perioadă de 3 ani”

2. Exercițarea controlului constituționalității textul pct. 16 și pct. 17 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 1418 din 28.12.2016 care conține sintagma:

„după caz ”

3. Constatarea neconstituționalității sintagmei „pe o perioadă de 3 ani” din textul art. 25 alin. (1) al Legii nr. 131 din 3.07.2015 privind achizițiile publice și din textul pct. 3 și pct. 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 1418 din 28.12.2016.

4. Constatarea neconstituționalității art. 16 și a sintagmei „după caz” din textul art. 17 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici.

VI - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării nu avem.

17

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

Decizia 18/18 din 15.06.2018

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: Chișinău, Moldova

Data: 2 aprilie 2019

Elena Munteanu

Avocat

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

Judecătoria Chişinău, sediul Râşcani

*Dosarul nr. 3-1904/2019
12-3-49687-24072018*

ÎNCHERI E

*04 decembrie 2019
Instanţa compusă din,
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul
Grefier*

mun. Chişinău

*Olesea Ţurcan
Roşca Parascovia*

A examinat în şedinţă de judecată publică, cererea înaintată de reprezentantul Franzeluţa SA, avocata Elena Munteanu privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate, depusă pe marginea cererii de chemare în judecată declarate de Franzeluţa SA împotriva Agenţiei Achiziţiei Publice de pe lângă Ministerul Finanţelor, privind contestarea actului administrativ, *instanţa de judecată*,

CONSTATĂ:

La data de 12.07.2018, Franzeluţa SA s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Agenţiei Achiziţiei Publice de pe lângă Ministerul Finanţelor cu privire la contestarea actului administrativ.

Potrivit Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea de chemare în judecată declarată de Franzeluţa SA la data de 13.07.2018 a fost distribuită, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, Constantin Roşca.

La data de 27.11.2018 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr.555/25, a dispus specializarea sediilor Judecătoriei Chişinău, după cum urmează: sediul Botanica - în materie de insolvabilitate, sediul Buiucani-în materie penală, sediul Centru - în materie civilă, sediul Ciocana -în materie contravenţională, sediul Rîşcani -în materie de contencios administrativ.

La data de 01.04.2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, iar conform prevederilor art.192 alin.(2) al Codului administrativ, în judecătoria acţiunile de contencios administrativ se examinează de judecători specializaţi.

Prin Încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 01.04.2019, s-a declinat competenţa de la examinarea cauzei nr.3-853/2018 intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Franzeluţa SA împotriva Agenţiei Achiziţiei Publice de pe lângă Ministerul Finanţelor, privind contestarea actului administrativ. Iar, prin Încheierea Preşedintelui Judecătoriei Chişinău din 01.04.2019 s-a supus redistribuirii cauza civilă unui judecător specializat în materie de contencios administrativ.

Potrivit Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea de chemare în judecată declarată de Franzeluţa SA la data de 11.04.2019 a fost redistribuită, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, Olesea Ţurcan.

La data de 18.06.2019, prin intermediul Serviciului de primire a corespondenţei a parvenit cererea depusă de avocata Elena Munteanu în interesele reclamantului Franzeluţa SA, privind ridicarea excepţiei de tardivitate.

În argumentarea demersului, reprezentantul reclamantului avocata Elena Munteanu a indicat că sintagma „ pe o perioadă de trei ani ”, din textul art.25 alin.(1) al Legii privind achiziţiile publice şi din textul pct.3 şi 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicţiei, instituite o sancţiune absolut determinată ce se aplică agenţilor economici. Iar, potrivit pncet.16 şi 17 din Regulamentul cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicţiei stabilesc o procedură de aplicare a sancţiunii în care nu este asigurat dreptul la apărare al agentului economic. Prin urmare aceste norme contravin art.1,20 şi 26 din Constituţia Republicii Moldova.

Indică, de asemenea, că demersul privind ridicarea excepției de neconstituționalitate corespunde condițiilor prevăzute de art.12¹alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Solicită avocata Elena Munteanu în interesele reclamantului Franzeluța SA de a ridica excepția de neconstituționalitate cu privire la sintagma „ pe o perioadă de trei ani ”, din textul art.25 alin.(1) al Legii nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice și din textul pct.3 și 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr.1418 din 28.12.2016, precum și art.16, și sintagma „după caz” din textul art. 17 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici.

În ședința de judecată avocata Elena Munteanu în interesele reclamantului Franzeluța SA a susținut și a solicitat admiterea demersului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul pârâtului Agenția Achilii Publice de pe lângă Ministerul Finanțelor, Movileanu Gheorghe a solicitat respingerea demersului.

Audiind opinia participanților prezenți la proces, examinând demersul înaintat de avocata Elena Munteanu în interesele reclamantului Franzeluța SA, în coraport cu prevederile legale în vigoare, instanța de judecată ajunge la concluzia admiterii demersului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.12¹ alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitând-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Potrivit art.135 din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Cu referire la această condiție, instanța de judecată constată că reprezentantul reclamantului, avocata Munteanu Elena solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința sintagmei „ pe o perioadă de trei ani ”, din textul art.25 alin.(1) al Legii nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice și din textul pct.3 și 15 din Hotărârea de Guvern nr.1418 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici, precum și a pnc.16, și a sintagmei „după caz” din textul pnc.17 din Hotărârea de Guvern nr.1418 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici

Corespunzător, instanța conchide că obiectul excepției de neconstituționalități intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție.

În continuare, instanța de judecată reține că demersul privind excepția de neconstituționalitate este ridicat de reprezentantul reclamantului Franzeluța SA, avocata Elena Munteanu, înputernicită să reprezintă interesele reclamantului conform mandatului nr.1295364 din 06.08.2018.

Cu referire la cea de a treia condiție, care stabilește că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, instanța constată indubitabil că prin Decizia contestată s-a înscris

reclamantul în lista de interdicție operatorul economic SA Franzeluța SA, pe o perioadă de trei ani, începând cu data de 15.06.2018. Corespunzător, prevederile art. 25 din Legea privind achizițiile publice care reglementează lista de interdicție a operatorilor economici și prevederile pct.3, 15, 16, 17 din Hotărârea de Guvern nr.1418 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici, care determină procedura de înscriere a operatorilor economici în listă, sunt incidente situației din speță. Astfel că demersul reprezentantului reclamantului întrunește și această exigență legală.

Concomitent, instanța de judecată reține că nu a identificat o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

În consecință, deoarece instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, iar verificând întrunirea condițiilor prevăzute de art.12¹ din Codul de procedură civilă, constată că demersul reprezentantului reclamantului întrunește criteriile legale, instanța de judecată conchide a admite demersul înaintat de avocata Elena Munteanu în interesele reclamantului Franzeluța SA de a ridica excepția de neconstituționalitate cu privire la sintagma „ pe o perioadă de trei ani ”, din textul art.25 alin.(1) al Legii nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice și din textul pct.3 și 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr.1418 din 28.12.2016, precum și art.16, și sintagma „după caz” din textul art. 17 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici.

În conformitate cu art.195, 230 Cod administrativ și art.12¹ Cod de procedură civilă,
instanța de judecată,

DISPUNE :

Se ridică excepția de neconstituționalitate cu privire la sintagma „ pe o perioadă de trei ani”, din textul art.25 alin.(1) al Legii nr.131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice și din textul pct.3 și 15 ale Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici adoptat prin Hotărârea de Guvern nr.1418 din 28.12.2016, precum și art.16, și sintagma „după caz” din textul art. 17 al Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicției a operatorilor economici.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac.

*Președintele ședinței
Judecătorul*

Copia corespunde cu originalul:

/semnătura/

Olesea Țurcan